

Motion till riksdagen 2025/26:2951

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Säkerställd specialiserad traumavård för sexualbrottsutsatta

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna att säkerställa tillgången till specialiserad och kunskapsbaserad traumavård för personer som utsatts för sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sexualbrott lämnar djupa och ofta livslånga spår – både fysiska och psykiska. Trots det saknas i dag tillgång till kunskapsbaserad traumavård för många som utsatts. Utan en fungerande vårdkedja för dessa brottsoffer urholkas både jämställd vård, rättsprocesser och samhällets insatser mot sexuellt våld. Det är hög tid att samhället tar sitt ansvar.

Sexualbrott ger svåra vårdkrävande skador, utöver det mänskliga lidande som aldrig går att mäta i siffror. Våldtäkt är det trauma som starkast är kopplat till posttraumatiskt stressyndrom, självmordstankar, självskada och suicid. För barn som utsätts är risken för suicid i vuxen ålder markant förhöjd om de inte får tillgång till kunskapsbaserad traumavård.

Utan en specialiserad och kunskapsbaserad traumavård för sexualbrottsutsatta är jämställd vård inte möjlig. Bristen på en sådan vård underminerar i princip alla andra insatser mot sexuellt våld. Rättsprocesser försvåras när brottsoffer är så traumatiserade att de inte klarar av att medverka fullt ut. Stöd till brottsoffer och deras familjer riskerar att bli livslångt och ineffektivt om vården uteblir. När en utsatt inte litar på att samhället kan ge adekvat vård eller upprättelse i en rättsprocess försvagas också viljan att vittna.

Vi ska sätta brottsoffren i första rummet. Vi ska stå upp för de barn och vuxna som blivit utsatta för de mest vidriga brott som finns. Alla vuxna som utsatts som barn kanske inte kan få juridisk upprättelse – men de ska åtminstone kunna känna trygghet i att samhället gör allt för att lindra deras lidande genom specialiserad vård med vetenskapligt bevisad effekt.

Jag har tidigare motionerat i frågan (riksmötet 2021/22, 2022/23 och 2024/25). Frågan är fortsatt högaktuell och angelägen. Tillgång till hälso- och sjukvård är en mänsklig rättighet, och den innefattar även sexualbrottsutsatta. I dag kränks denna rättighet i Sverige – varje dag, varje minut – på grund av utebliven adekvat vård. Det kostar liv.

Att bygga upp en sammanhållen vårdkedja för sexualbrottsutsatta är inte bara rätt i mänsklig mening – det är också samhällsekonomiskt klokt. Att neka vård är både fel och dyrt. Att ge vård är rätt och kostnadseffektivt.

Marléne Lund Kopparklint (M)